

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

GRŠKI JEZIK, KNJIŽEVNOST IN KULTURA

Oddelek
za klasično
filologijo



UNIVERZA
V LJUBLJANI

FF

Filozofska
fakulteta

Podatki o programu

Naziv: prvostopenjski
dvopredmetni študijski program
Grški jezik, književnost in kultura

Trajanje: 3 leta

Točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.



Kontakti za nadaljnje informacije

Strokovna služba oddelka

Nastja Janžekovič
nastja.janzekovic@ff.uni-lj.si
Soba 344

Telefon

+386 1 241 14 20

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Jerneja Kavčič
jerneja.kavcic@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://classics.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Opis programa

Program Grški jezik, književnost in kultura je dvopredmeten in ga je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi študijskimi programi oz. smermi. Osredotoča se na pridobivanje temeljitega znanja grškega jezika za branje besedil v izvirniku, na poznavanje različnih obdobij grške književnosti, zgodovine in kulture od začetkov do novega veka. Ob intenzivnem usvajanju grščine je v program vključen tudi dveletni tečaj, ki poskrbi za osnovno znanje latinščine. Ker je v program vključen intenzivni tečaj jezika, predznanje grščine ni obvezno za vpis v program. V program je vključen tudi enoletni tečaj moderne grščine ter predavanja iz kulture sodobne Grčije. Po zaključeni prvi stopnji je študij mogoče nadaljevati na drugi stopnji po pedagoški smeri dvopredmetnega programa in se usposobiti za učiteljski poklic ali pa po nepedagoških smereh dvopredmetnega programa, kjer se je možno usmeriti tudi v moderno grščino, ali po enopredmetnem programu Antični in humanistični študiji.

Člani oz. članice in diplomanti oz. diplomantke oddelka dejavno sodelujejo pri delu Društva za antične in humanistične študije ter pri nastajanju dveh znanstvenih revij, *Keria: Studia Latina et Graeca* ter *Clotho*.

Na oddelku se študenti in študentke povezujejo tudi v okviru obštudijskih dejavnosti, pri organizaciji različnih dogodkov, od brucovanj, recitalov ter dramskih uprizoritev do razstav in znanstvenih konferenc ter različnih drugih projektov. Oddelek organizira tudi ekskurzije in poletne šole. Na oddelku delujeta študentska predstavница in oddelčni tutorji.

Študentom in študentkam so odprte različne možnosti študija v tujini, zlasti prek sporazumov Erasmus+, sklenjenih med oddelkom in različnimi evropskimi univerzami. Študenti in študentke se redno udeležujejo poletnih tečajev novogrškega jezika v Grčiji in poletnih šol ter se izpopolnjujejo v tujini kot štipendisti tujih univerz in fundacij (Nemška služba za akademsko izmenjavo – DAAD, Sklad Aleksandra S. Onasisa). Ustanova patra Stanislava Škrabca vsako leto najuspešnejšim študentom in študentkam Oddelka za klasično filologijo podeljuje štipendije.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Grška zgodovina	60			60	5
2. Grška književnost in civilizacija		60		60	4
3. Grščina, intenzivni tečaj		150		150	10
4. Uvod v grško filologijo	30			30	3
5. Latinščina I		60			5
6. Književnost antične Grčije	30				3
2. letnik					
7. Izbrana poglavja iz grške književnosti 1	60		30	90	9
8. Grška skladnja		120		120	7
9. Zgodovina grškega jezika 1	60			60	4
10. Latinščina II		60		60	4
11. Grška metrika	30			30	3
12. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	30			30	3
3. letnik					
13. Izbrana poglavja iz grške književnosti 2	60		30	120	9
14. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	30			30	3
15. Izbirni predmet 2 (splošni izbirni predmet)					6
16. Zgodovina grškega jezika 2	60		30	90	6
17. Nova grščina, začetni tečaj	30	30		60	6

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Antična retorika	30			30	3
2. Antična mitologija in religija	30			30	3
3. Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki	30			30	3
4. Antična antropologija in filozofija kulture	30			30	3
5. Antična tragedija	30			30	3
6. Interpretacija antičnih filozofskih besedil	30			30	3
7. Antična komedija	30			30	3
8. Kultura sodobne Grčije	30			30	3

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Grška zgodovina

Pregledno poznavanje grške zgodovine od začetkov do konca helenistične dobe; pri predstavitvi klasične dobe in zatona grškega sveta v helenistični dobi so izpostavljene podobnosti in razlike med grškim svetom in sočasnim oziroma poznejšim razvojem rimske države.

Grška kultura in civilizacija

Pregled kulturne zgodovine stare Grčije od mikenske dobe do pozne antike. Snov je obravnavana po temah: razvoj in struktura političnih ustanov, vojaška organizacija; gošpodarstvo in trgovina; religija; literarna kultura in gledališče; ustanove (rojstvo, poroka, smrt, pogrebni običaji in kult mrtvih itd.) ter drugi vidiki vsakdanjega življenja.

Izbrana poglavja iz grške književnosti DD

Predmet se izvaja ciklično za dva letnika skozi dva semestra. Sestavljen je iz samostojne študijske obveznosti in predavanja o izbrani temi. Obravnava homersko epiko, arhaično grško liriko, grško zgodovinoepisje, grško dramatiko, helenizem, grško književnost v cesarski dobi, antični roman in epistolografijo, grško judovsko in krščansko književnost.

Izbrana poglavja iz grške književnosti – seminar

Seminar je posvečen branju izbranega besedila iz kateregakoli obdobja antične grške književnosti. Uvaja v metode filološke interpretacije in samostojno reševanje interpretacijskih problemov.

Grščina, intenzivni tečaj

Predmet je zasnovan kot začetni intenzivni tečaj starogrškega jezika in ne predpostavlja predznanja. Obravnavana snov sega od pravil starogrške pisave in izgovorjave do postopne usvojitve osnovnega oblikoslovja, najpogosteje rabljenih skladenjskih struktur in osnovnega besedišča stare grščine.

Grška skladnja

Predmet vključuje: utrditev poznavanja starogrške skladnje; poglobitev poznavanja besedišča, stavčno analizo in prevajanje izvirnih odlomkov; jezikovno analizo in prevajanje daljših izvirnih besedil v slovenščino ob uporabi slovenskih in tujejezičnih slovarjev.

Uvod v grško filologijo

Predmet obravnava naslednje teme: temeljne in pomožne panoge klasične filologije; uporaba tekstnokritičnih besedil; zbirke starogrških in bizantinskih besedil in njihovo citiranje; slovenjenje grških imen; temeljna priročniška literatura, tradicionalne in moderne metode raziskovanja na področju grške filologije; elektronski viri.

Zgodovina grškega jezika

Predavanja se izvajajo v dveletnem ciklu za dva letnika skupaj in vključujejo naslednje teme: mikenska grščina in linear B; Homerjev jezik in jezik epskega pesništva po Homerju; prevzem pisave, razvoj in širjenje grškega alfabeta; narečna členitev in zvrstnost grškega jezika v stari in klasični dobi.

Latinščina I

Predmet obravnava: osnovne morfološke ter posamezne sintaktične zakonitosti latinškega jezika, pravilno branje po pravilih klasične in tradicionalne izgovarjave, osnovno besedišče, prepoznavanje latinskih slovničnih struktur in iskanje njihovih vzporednic v posameznih živih evropskih jezikih; razumevanje in slovenjenje preprostih (prirejenih) izvirnih latinskih besedil.

Grška metrika

Predmet obravnava tipe verznihi sistemov, značilnosti kvantitativnega in kvalitativnega verznege sistema, zgodovinski razvoj kvantitativnega verznege sistema pri Grkih in nastanek akcentuacijskega verznege sistema. Obravnava posamezne verzne oblike od epskih do lirskih pesniških oblik.

Nova grščina, začetni tečaj

Predmet je zasnovan kot začetno seznanjanje z novogrškim standardnim jezikom. Pregledno obravnava pogloblitve značilnosti novogrškega glasoslovja, oblikoslovja in skladnje. Zaradi kontinuitete s staro grščino je pri obravnavi oblikoslovja in skladnje poudarek na jezikoslovnih lastnostih, ki novo grščino ločijo od stare grščine.

Antična antropologija in filozofija kulture

Predmet povezuje pregled antične antropologije in filozofije kulture s prikazom sodobnih antropoloških teorij antične družbe, kulture in človeka ter se pri tem opira na konkretne primere ključnih antičnih besedil in njihovih sodobnih interpretacij.

Antična tragedija

Predmet obravnava naslednje teme: pojem tragedije in tragičnega; religiozni izvor antične tragedije; vloga tragedije v družbenem in političnem življenju; največji grški tragiki; tragedija v obdobju helenizma; vpliv grške tragedije na rimsko; rimska tragedija; uprizorjanje tragedij; gledališča; antična tragedija v pozni antiki in v srednjem veku; vpliv antične tragedije na sodobno dramatiko; antična tragedija v slovenski literaturi.

Kultura sodobne Grčije

Predmet obravnava naslednje teme: pregled zgodnejše novogrške zgodovine, kulture in literature; Grčija po letu 1453; grška kultura v otomanskem obdobju, grško razsvetljenje, nastanek novogrške države; literarno ustvarjanje v tem obdobju; Grčija od nastanka novogrške države do maloazijske katastrofe; jezikovno vprašanje, kultura in literatura.

Antična komedija

Predmet obravnava naslednje teme: pojmi smeha, komičnega in komedije; izvori antične komedije, vloga in pomen komedije v družbenem in političnem življenju, stara atiška komedija: obdobja in glavni predstavniki, srednja komedija, nova atiška komedija, rimska komedija in njeni glavni predstavniki.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje programa mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Ker je program dvopredmeten, se študij zaključi šele, ko študent oz. študentka na obeh izbranih programih opravi vse obveznosti, v skupnem obsegu 180 KT.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke pridobijo temeljno znanje za nadaljnjo študijsko in poklicno usmeritev v področja, ki zahtevajo temeljno znanje klasičnih jezikov, predvsem stare grščine, in poznavanje antične kulture (usposobijo se lahko za prevajalce starogrških leposlovnih, strokovnih in dokumentarnih besedil, delujejo kot raziskovalci v različnih inštitutih; študij lahko nadaljujejo na pedagoški smeri programa druge stopnje in se zaposlijo kot učitelji stare grščine). Zaposlijo se lahko tudi na sorodnih področjih, kjer je znanje klasičnih jezikov in široka klasično-humanistična izobrazba nepogrešljiva: arheologija, muzeologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, literarne vede ipd. Splošnejše kompetence, ki jih pridobijo med študijem, jim omogočajo zaposlitev tudi na drugih, splošnejših področjih, ki zahtevajo temeljito in natančno delo z besedili oziroma logično in abstraktno razmišljanje ter jasno in argumentirano pisno in ustno izražanje (arhivistika, založništvo, publicistika ipd.). Na drugi stopnji se lahko študijsko usmerijo v novo grščino, kar odpira dodatne zaposlitvene možnosti (prevajanje in tolmačenje, gospodarstvo, turizem ipd.).

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke študijskega programa pridobijo široko klasično-humanistično izobrazbo s poudarkom na celovitem poznavanju starogrške antične kulture. Obvladajo strukturo in posebnosti starogrškega jezika in so sposobni branja najzahtevnejših izvirnih besedil, pri čemer poznajo tako metode filološke analize besedil (kritična uporaba primarnih virov, tekstnokritičnega aparata, komentarjev, sekundarne literature, strokovnih priročnikov) kot tudi sodobne teoretske poglede in metodološke pristope k analizi besedil. Široko in pregledno poznajo starogrško književnost in njene vplive na starorimsko in poznejšo književnost. Poznavanje antične zgodovine, filozofije, religije, mitologije in kulture vsakdanjega življenja jim omogoča suvereno interpretiranje izvirnih besedil v njihovem zgodovinskem kontekstu. Imajo tudi vpogled v recepcijo starogrške antične kulture v evropski literaturi in kulturi od zgodnjega humanizma do sodobnosti. Do sprejema antične kulture v različnih obdobjih novega veka se znajo argumentirano in kritično opredeliti.

Diplomanti in diplomantke poznajo zgodovino grškega jezika in njegov vpliv na moderne jezike. Imajo tudi pregledno znanje drugega pomembnega jezika grško-rimske antike – latinščine, kar jim omogoča samostojno branje lažjih do srednje zahtevnih latinskih izvirnih besedil ob uporabi jezikovnih priročnikov. Poznajo tudi osnove nove grščine in imajo splošen vpogled v novogrško kulturo in recepcijo antične grške kulture in književnosti v sodobni Grčiji.

Zakaj študirati grški jezik, književnost in kulturo

»Majhnost oddelka omogoča tesnejše sodelovanje med študenti in profesorji. Iz te povezanosti nastajajo res lepi in kakovostni oddelčni projekti, od dramskih predstav do mednarodnih simpozijev. Ti projekti nas opremijo z dodatnim znanjem ter nam omogočajo navezovanje stikov z domačimi in tujimi strokovnjaki.«

– Klara Keršič, magistrica profesorica grškega jezika, književnosti in kulture ter magistrica profesorica latinskega jezika, književnosti in kulture

»Študij klasične grščine mi je poleg temeljitega poznavanja antike in specifičnih veščin, potrebnih za poglobljeno delo z besedili, omogočil tudi sposobnost temeljitejšega razumevanja lastnega prostora in časa. Čeprav v sebi radi vidimo kulturne naslednike starih Grkov in Rimljanov, bomo ob delu z grškimi in latinskimi besedili kaj kmalu prepoznali tudi tujost in drugačnost. Zato ta študij terja – in tako tudi goji – sposobnost neprestane samorefleksije, presojanja lastne pozicije in prepoznavanja lastnih predsodkov.«

– Blaž Božič, magister grškega jezika, književnosti in kulture ter magister primerjalnega jezikoslovja, doktorski študent

